

**PRAKTYKA ZAWODOWA
PENSUM DYDAKTYCZNE
DOKTORANTÓW**

Podstawa prawna

- ▶ Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 10 lutego 2017 r. *w sprawie kształcenia na studiach doktoranckich w uczelniach i jednostkach naukowych*;
- ▶ Regulaminy studiów doktoranckich w Uniwersytecie Śląskim w Katowicach;
 - Uchwała nr 93 Senatu UŚ z dnia 25 kwietnia 2017 r.;
 - Uchwała nr 129 Senatu UŚ z dnia 24 kwietnia 2012 r. [z późn. zm.]
- ▶ Zarządzenie nr 111 Rektora Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach z dnia 13 lipca 2017 r. *w sprawie zdolności dydaktycznej w Uczelni, planowania, dokumentowania i sposobu rozliczania pensum, godzin ponadwymiarowych i zleconych oraz praktyk zawodowych doktorantów na studiach prowadzonych w Uniwersytecie Śląskim w Katowicach*;
- ▶ Uchwała nr 128/2012 z dnia 24 kwietnia 2012 r. Senatu UŚ *w sprawie wytycznych dla rad podstawowych jednostek organizacyjnych Uniwersytetu Śląskiego dotyczących uchwalania planów i programów studiów doktoranckich* (z uwzględnieniem zmian wprowadzonych Uchwałą nr 229/2014 z dnia 18 marca 2014 Senatu UŚ)

Praktyka zawodowa - definicja

- ▶ **praktyka zawodowa** - polegająca w szczególności na prowadzeniu lub współprowadzeniu zajęć dydaktycznych oraz udziale w projektach badawczych i stażach [§ 1 pkt 12 Regulaminu 2012; § 1 Wytycznych 2012]
- ▶ **praktyka zawodowa** - prowadzone lub współprowadzone zajęcia dydaktyczne [§ 1 pkt 12 Regulaminu 2017]

Praktyka zawodowa - obowiązek doktoranta

- ▶ Obowiązkiem doktoranta jest: (...) odbycie praktyk zawodowych w formie prowadzenia zajęć dydaktycznych lub uczestniczenia w ich prowadzeniu (...)
[§ 10 pkt 3 Regulaminu 2012 i 2017]
- ▶ Doktorant, który nie uzyskał zaliczeń lub nie złożył egzaminów w obowiązujących go terminach, lub nie wywiązuje się z obowiązku odbywania praktyk zawodowych, lub uzyskał negatywną ocenę z realizacji badań naukowych, zostaje skreślony z listy doktorantów
[§ 15 ust. 1 Regulaminu 2012 i 2017]

Wymiar praktyk zawodowych

- ▶ Wymiar praktyk zawodowych, w tym realizowanych w formie prowadzenia zajęć dydaktycznych w uczelni lub uczestniczenia w ich prowadzeniu dla doktorantów kształcących się na studiach doktoranckich w uczelni, nie może być mniejszy niż 10 oraz większy niż 90 godzin rocznie [§ 5 ust. 1 MNiSW]
- ▶ Obowiązkiem doktoranta jest: (...) odbycie praktyk zawodowych (...) w wymiarze nieprzekraczającym 90 godzin rocznie, przy czym wymiar zajęć prowadzonych lub współprowadzonych w Uczelni nie może być mniejszy niż 10 godzin rocznie [§ 10 pkt 3 Regulaminu 2012 i 2017]
- ▶ Wymiar praktyk zawodowych w formie prowadzenia lub współprowadzenia zajęć dydaktycznych dla doktorantów nie może być mniejszy niż 10 oraz większy niż 90 godzin rocznie [§ 6 ust. 5 Wytycznych 2012]
- ▶ (...) Doktorant na pierwszym roku studiów doktoranckich wyłącznie współprowadzi zajęcia dydaktyczne [§ 6 ust. 7 Wytycznych 2014]

Pensum doktorantów WTL UŚ

Pensum doktoranta stacjonarnego w roku akademickim wynosi **90 godzin**. Na pensum składa się:

- ▶ prowadzenie/współprowadzenie zajęć dydak.: **15 godzin**
- ▶ konsultacje/dyżur: **15 - 30 godzin**
- ▶ hospitacje na zajęciach prowadzonych przez opiekuna naukowego doktoranta, promotora lub wskazanego przez niego samodzielnego pracownika WTL UŚ: **45 - 60 godzin**

Prowadzenie zajęć dydaktycznych

- ▶ Zajęcia dydaktyczne samodzielnie prowadzić mogą doktoranci począwszy od II roku studiów doktoranckich (II-IV roku studiów).
- ▶ Do samodzielnego prowadzenia zajęć dydaktycznych przez doktorantów na kierunku teologia wymagana jest zgoda - *nihil obstat* - Wielkiego Kanclerza Wydziału Teologicznego UŚ.
- ▶ „Powierzenia doktorantom zajęć dydaktycznych dokonuje dziekan po konsultacji z kierownikiem studiów doktoranckich” [§ 11 ust. 2 Zarządzenia nr 111 Rektora Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach z dnia 13 lipca 2017 r. w sprawie zdolności dydaktycznej w Uczelni, planowania, dokumentowania i sposobu rozliczania pensum, godzin ponadwymiarowych i zleconych oraz praktyk zawodowych doktorantów na studiach prowadzonych w Uniwersytecie Śląskim w Katowicach].
- ▶ W praktyce: doktorant prowadzi zajęcia dydaktyczne wskazane przez opiekuna naukowego/promotora i przydzielone mu w indywidualnym przydziale zajęć dydaktycznych doktoranta.
- ▶ Doktorant prowadzi wyłącznie ćwiczenia/debaty/konwersatoria [wszystkie typy zajęć poza wykładem/wykładem monograficznym/seminarium naukowym/proseminarium].
- ▶ Doktorant samodzielnie prowadzący zajęcia dydaktyczne ocenia pracę studentów na zajęciach (prace zaliczeniowe, wypowiedzi ustne itp.), w przypadku gdy prowadzona przez niego forma zajęć kończą się oceną, wpisuje studentom oceny do indeksów i uzupełnia oceny w protokole elektronicznym.

Współprowadzenie zajęć dydaktycznych

- ▶ Zajęcia dydaktyczne współprowadzić mogą doktoranci I-IV roku studiów, przy czym doktoranci I roku wyłącznie współprowadzą zajęcia dydaktyczne.
- ▶ Doktorant współprowadzi zajęcia dydaktyczne wskazane przez opiekuna naukowego/promotora i przydzielone mu w indywidualnym przydziale zajęć dydaktycznych doktoranta
- ▶ Doktorant współprowadzi wyłącznie ćwiczenia/debaty/konwersatoria [wszystkie typy zajęć poza wykładem/wykładem monograficznym/seminarium naukowym/proseminarium].
- ▶ Obowiązkiem doktoranta współprowadzącego zajęcia dydaktyczne jest:
 - obecność na wszystkich zajęciach współprowadzonej formy modułu;
 - udział w dyskusjach;
 - wykonywanie obowiązków związanych z pracą nauczyciela akademickiego powierzonych przez prowadzącego moduł (np. przygotowanie materiałów pomocniczych, prowadzenie dyskusji, przygotowanie prezentacji etc.);
 - praca ze studentami przygotowującymi prace zaliczeniowe danego modułu (konsultacje, dyżury etc);
 - prowadzenie części zajęć dydaktycznych, wyznaczonych przez prowadzącego moduł, w jego obecności i pod jego merytoryczną opieką;
 - sprawdzanie prac zaliczeniowych, proponowanie ocen (ostateczną poprawę i ocenę przeprowadza prowadzący moduł);
 - pomoc w przygotowywaniu zajęć przed ich rozpoczęciem (np. dyskusja nad sylabusem, gromadzenie materiałów dydaktycznych).

Prowadzenie/współprowadzenie zajęć - informacje wspólne

- ▶ Nadzór nad przebiegiem praktyk doktorantów sprawuje Kierownik studiów doktoranckich.
- ▶ Zajęcia prowadzone/współprowadzone przez doktoranta w każdym roku są hospitowane i oceniane przez pracownika naukowo-dydaktycznego Wydziału Teologicznego merytorycznie odpowiedzialnego za moduł [koordynator modułu, prowadzący wykład] lub opiekuna naukowego/promotora doktoranta.
- ▶ Doktoranta współprowadzącego zajęcia ocenia pracownik z którym doktorant te zajęcia współprowadzi. Ostatecznego wyboru osoby hospitującej doktoranta dokonuje kierownik studiów doktoranckich. Celem hospitacji jest ocena oraz doskonalenie umiejętności w zakresie pracy dydaktycznej doktorantów.
- ▶ Pracownik hospitujący zajęcia prowadzone/współprowadzone przez doktoranta uzupełnia protokół hospitacji ewaluacji zajęć dydaktycznych prowadzonych przez doktorantów.

Konsultacje

- ▶ Doktorant prowadzi konsultacje/dyżur.
- ▶ Konsultacje odbywają się w semestrze w którym doktorant współprowadzi/prowodzi zajęcia dydaktyczne.
- ▶ Termin konsultacji doktorant uzgadnia z opiekunem naukowym/promotorem.
- ▶ Informację o przeprowadzonych konsultacjach przez doktoranta potwierdzone są wpisem w protokole hospitacji ewaluacji zajęć dydaktycznych prowadzonych/współprowadzonych przez doktorantów.

Hospitacje - obserwacja zajęć dydaktycznych

- ▶ Celem hospitacji zajęć dydaktycznych prowadzonych przez samodzielnych nauczycieli akademickich jest obserwacja warsztatu pracy nauczyciela akademickiego (koncepcja zajęć, dobór metod i kryteriów oceny pracy studentów uczestniczących w zajęciach, wykorzystanie środków dydaktycznych, sposób oceniania, sposoby stymulowania aktywności własnej studentów etc.).
- ▶ Prowadzący zajęcia hospitowane przez doktoranta potwierdza podpisem odbycie hospitacji w formularzu hospitacji zajęć dydaktycznych.
- ▶ Doktorant składa uzupełniony formularz hospitacji zajęć dydaktycznych w sekretariacie studiów doktoranckich wraz z rocznym sprawozdaniem z działalności naukowo-dydaktycznej.